

6

อาการผิดปกติของการได้ยินในเด็ก

ข้อสังเกตบางประการ

“ ปัจจุบันเทคโนโลยีทางการแพทย์สามารถใช้เครื่องมือตรวจทราบความผิดปกติของการได้ยินได้ตั้งแต่วัยแรกเกิด โดยวิธีตรวจการได้ยินด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาธิต ชยาภัม

ภาควิชาโสต ศอ นาสิกวิทยา คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

คุณพ่อคุณแม่หรือผู้ใกล้ชิดเด็กมักจะเป็นคนแรกที่สงสัยว่าลูกมีการได้ยินผิดปกติการที่จะบอกว่าลูกมีปัญหาด้านการได้ยินหรือไม่คุณพ่อคุณแม่ไม่ควรเสียเวลารอจนลูกอายุเกิน 2 ปี แล้วจึงนำลูกไปตรวจ เพราะถ้าสังเกตให้ดีลูกอาจมีพฤติกรรมที่แสดงว่ามีความผิดปกติด้านการได้ยินตั้งแต่ขวบปีแรกได้แล้ว ดังนั้นเมื่อสงสัยหรือไม่แน่ใจว่าลูกมีการได้ยินปกติหรือไม่คุณพ่อคุณแม่ควรพาลูกไปพบแพทย์

ปัจจุบันเทคโนโลยีทางการแพทย์สามารถใช้เครื่องมือตรวจทราบความผิดปกติของการได้ยินได้ตั้งแต่แรกเกิด โดยวิธีตรวจการได้ยินด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น การตรวจโดยใช้การวัดเสียงสะท้อนกลับจากหูชั้นใน (Otoacoustic emission) การตรวจโดยใช้การวัดคลื่นประสาทการได้ยิน (Auditory evoked response) เป็นต้น เป็นการตรวจที่ไม่ทำให้เด็กเจ็บปวดและไม่ต้องอาศัยความร่วมมือจากเด็ก ต่างจากการตรวจการได้ยินทั่วไปซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากผู้รับการตรวจ

ข้อบ่งชี้ง่าย ๆ ว่าลูกอาจมีปัญหาด้านการได้ยิน

แม้คุณพ่อคุณแม่จะไม่ได้เป็นแพทย์ก็อาจสังเกตการได้ยินของลูกได้จากพฤติกรรมหรือพัฒนาการในเด็กปกติที่มีอายุใกล้เคียงกัน จากประวัติของลูกตั้งแต่อนคลอต แรกคลอต จากประวัติในครอบครัว และประวัติการตอบสนองต่อเสียงของลูกในสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

ประวัติการตั้งครรภ์

แม่ติดเชื้อหัดเยอรมัน เชื้อไข้หวัดใหญ่

แม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มาก

ประวัติแรกคลอด

ทารกมีน้ำหนักน้อยกว่า 3.5 ปอนด์ หรือ 1.6 กิโลกรัม

ทารกมีโครงสร้างของใบหน้าและใบหูผิดปกติ เช่น ปากแหว่ง เพดานโหว่
ตัวเหลืองตอนแรกเกิดและต้องได้รับการถ่ายเลือด

อยู่ในหน่วยอภิบาลทารกแรกเกิดนานเกิน 5 วัน

ได้รับยาต้านจุลชีพทางเส้นเลือด

เยื่อหุ้มสมองอักเสบ

ประวัติบุคคลในครอบครัว

มีญาติตามสายเลือดที่สูญเสียการได้ยินชนิดถาวรตั้งแต่เด็ก

ประวัติตอนโตขึ้น (อายุตั้งแต่ 1 เดือน ถึง 2 ขวบ)

ได้รับยาต้านจุลชีพทางเส้นเลือด

เยื่อหุ้มสมองอักเสบ

มีความผิดปกติทางระบบประสาทสมอง

มีการอักเสบของหูและมีน้ำออกจากหูนานเกิน 3 เดือน

ประวัติการตอบสนองต่อเสียง

อายุ แรกเกิด

ไม่ตกใจเวลามีเสียงดังๆ

อายุ 4-6 เดือน

ไม่ส่งเสียงอืออ่า เล่นเสียงในคอ

ไม่หันหาเสียงที่คุ้นเคย

ไม่ตกใจเวลามีเสียงดังๆ

อายุ 9-12 เดือน

เรียกชื่อไม่หันหา

ไม่หันหาเสียงของแม่

อายุ 15 เดือน

ไม่เข้าใจคำสั่งห้าม

ไม่เข้าใจคำสั่งง่ายๆ เช่น มานี่ นั่งลง บ่ายบาย

อายุ 18 เดือน

พูดคำเดี่ยวๆ ไม่ได้ หรือไม่เลียนเสียงพูดคำเดี่ยวๆ

ไม่หันหาทิศทางของแหล่งกำเนิดเสียงต่างๆ ที่อยู่รอบตัว เช่น ไม่หันหาเสียงโฆษณาในโทรทัศน์ที่ตั้งปกติ

อายุ 2 ปี

ชี้ส่วนของร่างกายง่ายๆ ไม่ได้

พูดคำที่มีความหมาย 2 คำต่อกันไม่ได้ เช่น ไม่เอา ไปเที่ยว

คุณพ่อคุณแม่ควรทำอะไร?

ถ้าลูกของท่านมีข้อบ่งชี้ดังกล่าวข้างต้น หรือท่านไม่แน่ใจว่าลูกมีการได้ยินปกติหรือไม่ ควรพาเด็กไปพบกุมารแพทย์เพื่อขอส่งตรวจการได้ยิน หลังจากการส่งตรวจการได้ยินโดยละเอียดจากนักโสตสัมผัสวิทยา หรือนักตรวจการได้ยินแล้ว หากพบว่าเด็กมีปัญหาเกี่ยวกับการได้ยิน นักโสตสัมผัสวิทยาและ / หรือกุมารแพทย์จะส่งให้พบกับแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางโสต ศอ นาสิกวิทยา (แพทย์เฉพาะทาง หู คอ จมูก) เพื่อให้การช่วยเหลือ ท่านควรมาติดตามการรักษาอย่างต่อเนื่อง

ท่านทราบหรือไม่?

เด็กทุกคนควรได้รับการตรวจการได้ยินก่อนอายุเข้าเกณฑ์เรียน เพราะจะสามารถตรวจพบการได้ยินที่ผิดปกติในระดับน้อยๆ ได้โดยที่ตัวท่านหรือตัวเด็กเองก็ไม่ทราบ เช่น หูสูญเสียการได้ยินเพียงข้างเดียว หรือมีความผิดปกติของการได้ยินชนิดการนำเสียงเสื่อมซึ่งแพทย์รักษาให้การได้ยินกลับเป็นปกติได้ หรือในบางรายที่มีความผิดปกติของการได้ยินชนิดประสาทการได้ยินเสื่อมและไม่สามารถรักษาให้การได้ยินกลับมาเป็นปกติได้ ต้องใช้เครื่องช่วยฟังก็จะสามารถให้การช่วยเหลือได้แต่เนิ่นๆ ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้รับการกระตุ้นการได้ยินและสามารถพัฒนาภาษา-การพูดต่อไป

